
BUTLLETÍ

DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

ANY III

Barcelona, desembre de 1919

NÚM. 9

SUMARI

	<u>Pàgs.</u>		<u>Pàgs.</u>
Crònica de la Protectora, novembre:			
Curs complementari a les Escoles		Acords de la sessió del dia 13 . . .	197
Normals	193	Autonomia intel·lectual del Rosselló,	
Comissió Delegada de Còrdova (Ar-		per Joan Sarràle	201
gentina)	196	Noves	202
Veredictes del «Premi Mendoza» . .	197	Index	203

CRÒNICA DE LA PROTECTORA

MES DE NOVEMBRE

CURS COMPLEMENTARI A LES ESCOLES NORMALS

*Comunicació adreçada a la Mancomunitat de Catalunya
i a l'Ajuntament de Barcelona.*

Aquesta Associació, que des de fa alguns anys ha pogut estendre la seva esfera d'acció, mercès al creixent nombre dels seus associats i al decidit apoi econòmic de les Corporacions Oficials Catalanes, se ve trobant cada dia més amb el gravíssim inconvenient de la manca de Mestres degudament preparats per a regir les escoles que subvenciona, no sols per la manca de coneixements d'interès catalanesc, sinó a demés per la defectuosa orientació dels estudis generals pedagògics que cursen en les Normals de l'Estat.

Aquesta crisi de personal que dificulta enormement la doble tasca de perfeccionament i de catalanització de nostres escoles primàries, contribuï moltíssim a que la Protectora concebés el Projecte de crear un «Curs Complementari de les Normals de l'Estat» per als Mestres que després d'haver obtingut el seu títol oficial volguessin completar i arrodonir els seus estudis per a obtenir altre títol complementari de *Mestres Catalans* que els permetés, no ja sols dedicar-se a les escoles francament catalanes, sinó treure un major profit pedagògic i patriòtic de la seva aplicació a les escoles oficials.

A l'efecte aprofità un generós donatiu de la Comissió delegada de Buenos Aires, per a convocar un Concurs públic on es pogués premiar el millor Projecte d'organització i sosteniment del referit Curs Complementari de les Escoles Normals de l'Estat, essent format el seu Jurat qualificador per personalitats tan remarcables com els Srs. N'Eugeni d'Ors, En Pompeu Fabra, En Manuel Ainaud, N'Anna Canalias, En Felip Solé i Olivé, En Llorenç Jou i Olió i En Pau Romeva.

En el referit Concurs es premià un notable treball del malaguanyat pedagog En Joan Palau i Vera. Sobre la base d'aquest treball, la Comissió Tècnica d'aquesta Associació ha redactat unes *Bases* que considera de pràctica realització, havent tingut en compte en redactar-les les indicacions més apreciables dels altres concursants i afegint-hi a demés les pròpies iniciatives que ha considerat aprofitables.

Aquest és en definitiva el Projecte de *Bases* que enlairem a aqueixa digníssima Corporació, demanant-li les posi en estudi per a procedir a sa realització el més immediatament possible.

Cal, amb tot, fer una observació preliminar. Creu aquesta Associació que el més convenient seria crear una vertadera Escola Normal Catalana, de la qual els alumnes sortissin en aitals

condicions de competència, que poguessin sense dificultats obtenir en exàmens lliures els títols de l'Estat; per quant sols així podrien resoldre's paral·lelament completament alhora els problemes del seu perfeccionament pedagògic i de sa màxima catalanitat; però la magnitud del problema ha limitat nostres pretensions a la formació del Curs Complementari referit que estimem de més fàcil realització. I no cal dir que si aqueixa benamada Corporació preferís atènyer-se a la resolució del problema total, sols aplaudiments cordials mereixeria de nosaltres.

Ens precisa a demés fer constar que el Projecte no és sinó una modesta Ponència que presentem a la Mancomunitat com a peça d'estudi de la qual podrà fer ella l'ús que estimi més apropiat, que presentem així mateix alhora a l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, també soci Protector Honorari de la nostra Associació, per al mateix objecte; creiem seria de gran utilitat es posessin d'acord les dues cabdals entitats pel mitjà d'una Comissió Mixta que estudiés i proposés a ambdues Corporacions una sola i única solució pràctica patrocinada per una i altra.

No cal dir que aquesta Associació restarà sempre a les seves ordres, d'una i altra Corporació, per a contribuir a la solució de tan urgent problema, que estima avui vitalíssim per a la sort de la instrucció de la gent catalana.

Esperem, confiadament, moltíssim del recte esperit i enlairat patriotisme d'aqueixes dues institucions, genuïnament representatives de la vitalitat del nostre poble.

Déu vos guard molts anys.

Barcelona 1 de desembre de 1919.

El President,

M. FOLGUERA I DURAN

El Secretari,

MARTÍ ESTEVE

COMISSIÓ DELEGADA DE CÒRDOVA (ARGENTINA)

ACTA DE CONSTITUCIÓ

A la ciutat de Còrdova (República Argentina), reunits a la sala d'actes del Club Català, acordaren constituir-se en assemblea preparatòria, cridats per llurs compatriotes senyors En Joan Rabassa, Joan Samper i Pau Iglesias (socis de l'A. P. de l'E. C.), amb l'objecte de tractar de la formació legal d'una Delegació que respongui als fins que persegueix la dita institució i fer el major nombre de socis possible.

El senyor Rabassa, amb breus paraules, imposà als assistents, els motius patriòtics que l'han impulsat per a poder reunir tots aquells catalans que, lluny de la pàtria, el seu esperit bateja i lluita per a la renovació i purificació d'idees que portin ben aviat la preada llibertat a Catalunya.

La Mancomunitat Catalana entén, que, perquè sigui un fet l'alliberament de la terra catalana, un dels cabdals necessaris, és l'obra cultural i pedagògica que realitza l'A. P. de l'E. C., d'on surten veritables ciutadans perquè coneixen l'Art, la Història, la Ciència, i, per damunt de tot, la nostra llengua nacional, puix les Escoles establertes per tot arreu assaonen la terra perquè brotin forts i potents, l'herba l'arbre i la flor que li són pròpies i que li pertoqueu.

Per a la realització de la gran obra empresa i per a poder arribar al cim de les seves justes aspiracions, fa falta la col·laboració i cooperació de tots els bons catalans, i és per això que us hem cridat i ens devem felicitar per l'èxit assolit.

Després d'una manifestació de simpatia a la tasca cultural esmentada, hom resolgué, per unànime voluntat dels presents, nomenar els membres que integraran el Consell Directiu de la Delegació, de la següent faísó: President, En Joan Rabassa; secretari, En Joan Samper; tresorer, En Josep Sansí; vocals, En Pau Iglesias; En Lleó Reig; En Manuel Carreras, els quals càrrecs són interins fins que arribi l'acord de la confirmació oficial dels acords presos pel Consell Directiu de l'Associació de l'Ensenyança Catalana, que radica a Barcelona.

A l'efecte hom aprova treure còpia de l'acta de la formació de la Delegació i trametre-la al Consell Directiu, juntament amb la llista de nous socis que s'han inscrit, orgullosos de pertànyer a una institució altament profitosa per a honra i glòria de la nostra amada Catalunya.—El Secretari, *J. Samper*; el President, *Joan Rabassa*.

VEREDICTE DEL «PREMI MENDOZA»

CERTIFICACIÓ DE CULTURA PRIMÀRIA

Reunit a l'estatge social de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, el Jurat constituït per a fallar el Concurs del I Premi Mendoza; després d'examinar els treballs presentats al mateix, acorda que no procedeix adjudicar el premi, declarant, per tant, desert el Concurs.

Barcelona 30 de Novembre de 1919.

Leonor Serrano de Xandri.—Rosa Sensat de Ferrer.—Llorenç Jou i Olió.—Alexandre Galt i Coll.—Frederic Culí i Verdaguer.—Casià Costal.—Pau Romeva.

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 13

En aquesta sessió de la Protectora, celebrada el dia 13 de novembre, foren proposats i admesos els socis següents:

Lliga regionalista, Gaspar Mampel, Manuel Canivell, Enriqueta Séculi, Joan Vaqué, Joan Ramirez, Jaume Poch Lauzardo, Miquel Mazuti i Francesc Fontrodona, de Barcelona; Manuel Codony i Bordoy, de Cardedeu; Joan Prats i Rial, de Castellserà; Joan Dalmasas i Giral, de Mollerusa; Ricard Vinadé, Joan Milà, Martí Magí i Cosme Bou, de l'Havana; Genís Mayolas i Duñó, d'Iquique; R. Forn, fill, de Girona; Antoni Arderiu i Pasqual, Salvador Perernau i Canal i Joan Prat i Argemí, de Manresa.

Hom regracia un donatiu, sobrant d'una subscripció feta a Reus, rebut per conducte d'En Joan Ribas Daura de dita ciutat.

La Comissió Tècnica informa favorablement la petició de subvenció per a un alumne gratuït a l'Escola Nacional Catalana, d'En Jaume Arqué, de Bellcaire d'Urgell i de tres alumnes per a l'Escola de Santa Eulària, que dirigeix Na Maria Tallada. Fa el mateix amb una petició de llibres per a les Escoles Nocturnes Catalanes que, dirigides per damisel·les, funcionen a Berga, i amb la petició d'augment de subvenció de les Escoles Gratuïtes del Districte III (amb alguna salvetat respecte a la darrera). El Consell acordà la conformitat. Com també respecte al seu parer sobre l'adquisició d'uns llibres, el preu dels quals considera excessiu.

La Comissió Delegada de Lleyda envia les llistes dels alumnes matriculats en les Càtedres de Gramàtica Catalana de les Normals de l'Estat, de dita ciutat, havent-n'hi 25 en la de Mestresses i 15 en la de Mestres. Hom presenta

també la llista de les matriculades en la Normal de Mestresses de Barcelona, que puja a 35 i la de l'Escola Normal de Mestres de Girona, sumant a 25. El Consell se n'assabenta amb satisfacció.

La Comissió Delegada de Tarragona manifesta les gestions efectuades per a la celebració del VII Concurs Nacional d'Història de Catalunya que devia tenir lloc el darrer novembre i els treballs que efectuaran perquè en la nova data que s'assenyali es vegi coronat amb el més complert èxit.

Les Comissions Delegades d'Olot i Mallorca comuniquen sobre assumptes de tràmit. La de Vich envia la trista nova de la mort de son President En Josep Illa i Alibés, acordant-se amb aquest motiu fer constar en acta el sentiment de la Protectora i comunicar-ho així a la dita Comissió, pregant-li la trameti a la família del finat.

La Comissió Delegada de l'Havana remet les quotes corresponents al tercer trimestre d'enguany i manifesta les gestions que ha efectuat el seu Tresorer perquè sigui constituïda ben tost a Nova York una Comissió Delegada, per a la qual existeix allí el nombre suficient de socis reglamentaris.

La Comissió Delegada de Guantànamo notifica el viatge a Catalunya del seu President N'Albert Daroca, el qual efectuà ja oportunament sa visita a la Protectora, donant àmplies explicacions de la tasca que porta a cap aquella Comissió.

La Comissió Delegada de Buenos Aires envia varies comunicacions, una d'elles de presentació del soci En Manuel Cairol, rebuda amb la visita d'aquest senyor. En altra comunicació envia una important quantitat a compte de quotes i dona a conèixer diferents actes que s'han portat a cap en aquella població durant l'estada dels il·lustres consocis Drs. Pi i Sunyer i Cervera. I en una tercera comunicació proposa la solució definitiva per organitzar la remesa de llibres catalans a Buenos Aires, la qual oferta, previ informe Editorial, és acceptada en principi pel Consell Directiu, acordant-se fer gestions prop dels editors catalans per a facilitar la col·lecció de llibres catalans a l'Argentina sota els auspicis de la Protectora.

Hom llegeix una entusiàstica lletra del Dr. N'Antoni de P. Aleu, oferint el costejament del mapa de totes les terres de llengua catalana, acordant-se, d'acord amb la Comissió Editorial, agrair efusivament el noble gest de l'il·lustre patrici resident a Buenos Aires i posar tot seguit mans a l'obra per a la realització de tan bella proposta. En la mateixa lletra confirma el Dr. Aleu la profitosa propaganda feta a l'Argentina a l'entorn de la visita feta pels Drs. Pi i Sunyer i Cervera, i les conferències donades allí per aquests il·lustres consocis, anunciant la constitució de dues noves Comissions Delegades, a Còrdova i Rosario de Santa Fe i la formació d'un donatiu de 1500 pessetes per a destinar-lo, amb el títol de «Premi Pi i Sunyer», als Concursos de l'Associació,

havent-hi contribuït l'Orfeó Català de Buenos Aires amb un recapte de 500 pessetes en concert dedicat a l'esposa del Dr. Pi i Sunyer, 500 pessetes més del notable pintor Vilidrich i 500 més del gal·lec Avelí Gutierrez, gran admirador de Catalunya. Hom acordà correspondre a tots amb un efusiu regraciament, comprenent-hi els il·lustres viatgers que tant s'han desvetllat per l'obra de la Protectora.

La Comissió Delegada de Montevideo dona també compte de l'estada dels Drs. Pi i Sunyer i Cervera a la capital Uruguaya.

Hom llegeix comunicacions de l'Ateneu Democràcia del districte VII, invitant a una visita de l'Assessor Tècnic a les seves Escoles; dels Directors de l'Escola de Bosc, regraciant la tramesa d'un lot de llibres; de l'Institut de Germans Maristes, de Centelles, demanant dades sobre l'ensenyança Catalana.

La Presidència manifesta que s'ha efectuat la visita col·lectiva a les Escoles Catalanes de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, de la qual es tragué una excel·lent impressió, acordant-se felicitar efusivament a la Comissió d'Escoles del mateix. Proposa també dirigir una circular a les Escoles subvencionades per la Protectora excitant-les perquè preparin alumnes per al «VII Concurs Nacional d'Història de Catalunya».

Hom acorda, també, enviar comunicacions a les Comissions Delegades dintre de Catalunya, demanant-los relació de sos treballs realitzats en pro de la catalanització de les ensenyances en ses respectives demarcacions del nou organisme, excitant-les de passada a activar vivament la seva actuació.

Altres Comunicacions: d'«Expansió Catalana», demanant se la recomani a les Comissions Delegades de fora el principat; del distingit consoci En Miquel Duran i Tortajada, exilat a París, manifestant que posarà tot el seu entusiasme per a la constitució d'una Comissió Delegada en aquella ciutat; del senyor En Genís Mayolas, d'Iquique, comunicant el seu trasllat a Sant Francisco de Califòrnia; del soci senyor En Rossend Aregall, de Mendoza (Argentina), pregant se faci el possible perquè contribueixi a l'obra de la Protectora la vila de Cardedeu, de la qual és fill; dels consocis senyors En Francesc Cambó, En Josep Puig i Cadafalch i En Josep Cabeceran, responent a les excitacions que se'ls dirigiren en sentit favorable a l'obra de la Protectora.

La Presidència manifesta que el Conseller senyor Alà va assistir, en representació de la Protectora, als «Jocs Florals de la Barceloneta» i a l'acte inaugural del «Centre Excursionista de Catalunya».

El periòdic nacionalista radical «L'Intransigent» comunica la seva nova redacció; la «Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció» demana la cooperació a les seves gestions per a aconseguir de l'Ajuntament de Barcelona l'establiment d'un Curset de Rítmica i Plàstica. Hom hi accedeix.

Hom acorda enviar efusives felicitacions als distingits consocis N'Antoni

Rovira i Virgili, per la publicació en «La Veü de Catalunya» d'un notable article sobre el «Dret a l'ensenyament en la llengua materna»; als organitzadors de l'Escola Catalana «Prat de la Riba» de Castellbisbal, per la seva organització; a En Ramon Planol, de Sant Pol de Mar, per la constitució a la dita vila d'un grup escolar, recomanant-li alhora que la base de l'ensenyament sigui la nostra llengua, i a l'Associació Catalana d'Estudiants, per sa brillant informació enviada al Claustre Universitari de Barcelona, reclamant la plena catalanitat de l'Universitat Autònoma (diversament de l'acordat per l'Estatut del dit Claustre).

S'ha rebut un fullet contenint la brillant conferència del doctor N'August Pi i Sunyer sobre l'Universitat i l'Autonomia de Catalunya; altre del discurs del doctor N'Antoni de P. Aleu, fent ofrena de l'àpat dedicat a Buenos Aires, per la Colònia Catalana de Sudamèrica, al doctor Pi i Sunyer; el programa de les Festes de Catalanitat i de Joventut, de les Joventuts Nacionalistes de Sant Martí; el programa de l'Escola d'Alts Estudis Comercials; el programa de les Festes de la col·locació d'una làpida en la casa on va néixer el malaguanyat literat En Josep Aladern, i el cartell dels Jocs Florals de Barcelona per l'any 1920.

Amb l'objecte de remetre els premis que els corresponguin als distingits en el Concurs de Jocs d'Infants, que sota el nom de «II Premi República Argentina» va obrir la Protectora, i el veredict del qual s'ha fet ja públic, hom acorda celebrar una solemne sessió pública de caràcter folk-lòric-pedagògic, amb la cooperació de valuosos elements que constitueixen el Jurat d'aquell Concurs.

Finalment, assabentat el Consell de la mort dels estimats consocis En Pere Basté, antic membre del Consell i un dels més fermes sostenidors de la Protectora en sa època més crítica, En Frederic Rahola, il·lustre escriptor i patrici que havia estat digne vicepresident de l'Associació, i del malaguanyat pedagog En Joan Palau i Vera, que havia cooperat a les tasques de la Comissió Tècnica, va acordar fer constar en acta el seu sentiment i enviar a les respectives famílies l'expressió del més sentit condol.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana agrairà que de la seva actuació se'n vulguin fer eco els periòdics de la nostra terra, reproduint o extractant els articles continguts en l'anterior «Crònica de la Protectora».

Del restant text que publiqui el BUTLLETÍ, en seran sols responsables els firmants i, en darrer terme, el Comitè al qual la direcció i redacció del BUTLLETÍ han estat encomanades.

AUTONOMIA INTEL·LECTUAL DEL ROSSELLÓ (1)

Totes aquestes raons militen en favor de la nostra tesi: sient el Rosselló una entitat que té la seva vida pròpia, una llengua i un art particular a la seva raça, deu, en tota lògica, restar una província autònoma, almenys en el punt de vista de la descentralització intel·lectual.

Convindria, doncs: 1.er Que es fundés una Universitat catalana a Perpinyà, on serien ensenyades, com ho vol M. Calmete, la llengua, la història, l'art, l'arqueologia, la diplomàcia, la paleografia, la literatura, el dret català, sense perjudici de les ciències anexas: història i art francès.

2.^{on} Que en tots els liceus i instituts, en totes les altres escoles d'ensenyament secundari i primari d'ambdós sexes, del Rosselló, fos reservat un lloc important a la història de l'art local i regional, i a l'estudi de la llengua catalana.

3.er Que la llengua catalana, que és una veritable llengua, sigui acceptada com llengua d'opció en els exàmens.

4.^{rt} Que a Perpinyà en particular sigui creat un curs de declamació de la llengua catalana i que les escenes de teatre subvencionades estiguin obligades a representar varies vegades a l'any, peces d'aquesta mateixa llengua. La nostra literatura catalana abunda en peces d'aquest gènere: la *Presa de l'Hort*, *Sant Julià i Santa Basilissa*, *Sant Cosme i Sant Damià*, *Athalie*, etc., etc., per no parlar que de les més conegudes.

5.^{nt} Que els poders públics encoratgin i subvencionin totes les iniciatives i societats que tinguin per objecte la llengua, la història i l'art catalans, que són la millor manera de donar vàlua al nostre departament.

Tals són els vots susceptibles d'ésser adoptats, per al bé dels interessos del nostre país, en un proper Congrés Regionalista que es tindrà a Perpinyà.

JOAN SARRÈTE

(1) A *La Renaissance Catalane*, de Perpinyà, hi trobem part d'un molt interessant article que l'Abbé Sarrète va escriure en ocasió del Congrés Regionalista celebrat a Marsella el setembre darrer; i, per nostre cantó, ens semblen dignes d'ésser passades al català i dutes al nostre BUTLLETÍ les conclusions de M. Sarrète.—Nota de la Direcció.

NOVES

RELLIGADURA. *Amb el present número del nostre BUTLLETÍ, que surt bona cosa retardat per culpa de les anormals circumstàncies de tots sabudes, queda completada la col·lecció de l'any 1919. Les oficines de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana s'encarreguen de fer enquadrar les col·leccions que se li trametin, pel preu de 2 pessetes. Igualment hi ha tapes soltes, a l'25 pessetes.*

EN JOAN PALAU I VERA va morir un dels dies del mes passat de novembre, en el ple de la vida. Des de la fundació del Col·legi Mont d'Or fins a la direcció de l'Escola de Bibliotecàries, En Palau seguí tota una ruta de pedagog, en les aules i en els llibres. Algú potser es decideixi, amb calma i amb documents, a fixar el lloc que dins la Història de la Pedagogia Catalana correspon al malaguanyat amic, que al cel sia.

EN FREDERIC RAHOLA I TRÈMOLS és altre dels nostres morts. D'entre els molts títols que el feien un dels catalans més il·lustres, escau que recordem aquí aquests dos fets: la donació de les Escoles Caritat Serifiana a la seva vila nativa de Cadaqués, i la publicació del *Catecismo de Ciudadanía*, que la revista *Catalana* prometé traduir a la nostra llengua.

EN MIQUEL PARERA I SAURINA, que també passà a millor vida, fou l'editor barceloní que donà a conèixer al públic de llengua castellana les populars obres de Marden, a més de fer personalment l'adaptació de *Le livre de mes fils*, de Paul Doumer, publicant-lo amb el títol de *El Perfecto Ciudadano*. De tots els amants de la cultura mereix En Perera un record més espaiós del que podem dedicar-li aquí.

EL CENTENARI SORDO-MUDÍSTIC en honor de fra B. Ponce de Leon i Joan P. Bonet, que ha de celebrar-se l'any 1920, segueix en el curs d'organització, havent estat nomenada una Comissió executiva que formen els senyors En J. M. Bellido, En P. Barnils i En Ll. Torres Ullastres, professors de l'Escola Municipal de Sords-Muts de Barcelona.

INDEX

CRÒNICA DE LA PROTECTORA

	Pàg.
Acords de la sessió del dia 12 de desembre (any anterior)	2
Acords de la sessió del dia 4 de gener	19
Acords de la sessió del dia 12 de gener, en el consell general	22
Acords de la sessió del dia 22 de gener.	25
Acords de la sessió del dia 1 de febrer	44
Acords de la sessió del dia 15 de febrer.	46
Acords de la sessió del dia 22 de març	68
Acords de la sessió del dia 28 d'abril	102
Acords de la sessió del dia 15 de maig	124
Acords de la sessió del dia 12 de juny	141
Acords de la sessió del dia 10 de juliol	148
Acords de la sessió del dia 22 de juliol	152
Acords de la sessió del dia 4 de setembre	159
Acords de la sessió del dia 11 d'octubre.	177
Acords de la sessió del dia 13 de novembre	197
El Consell Directiu i les Comissions Permanents	27
«Premi República Argentina»: Introducció. Convocatòria. Aclaració.	
Aspirants. Veredictes. Acord. Remesa del premi. Treball premiat, per Joan Palau Vera. Fragments dels altres treballs, per un prevere de l'Oratori, Joan Capó, Salvador Genís i altres autors ignorats	72
Curs complementari a les Escoles Normals	193
Aspirants al «II Premi República Argentina» (Concurs de Jocs d'Infants)	1

Veredicte del «II Premi República Argentina»	176
«Premi Mendoza» (Certificació de Cultura Primària).	17
Aspirants al «Premi Mendoza»	163
Veredicte del «Premi Mendoza»	197
«II Premi Mendoza» (Concurs de Cartells de Propaganda)	173
Convocatòria per a l'Ensenyança d'Escriure en català per corres- pondència	66
VII Concurs Nacional d'Història de Catalunya 4 i	48
Memòria de l'any 1918	123
Comunicació a la Mancomunitat	19
Carta i donatiu	65
Dues cartes	121
Als catalans residents en terres americanes	41
La cooperació dels catalans d'Amèrica	43
Apat en obsequi als catalans de l'Amèrica	163
Comissió Delegada de Buenos Aires 71 i	100
Comissió Delegada de Palma Soriano	145
Comissió Delegada de Valparaíso	175
Comissió Delegada de Còrdova (Argentina)	196
Comissió Delegada de Lleyda 6 i	153
Comissió Delegada de Mallorca	97
Comissió Delegada de Vich 127 i	155
Segon Concurs de Lectura i Escriptura catalanes i Història de Cata- lunya a Vilassar de Mar	156
Concurs d'Història de Catalunya i Lectura i Escriptura catalanes a Olost	8
Un prec i una aclaració	8
A. B.	
El Pressupost de l'Estat	34
AJUNTAMENT DE BARCELONA	
Mestres pensionats.	108
A. R. R.	
Sessió inaugural de curs de l'Ateneu Enciclopèdic Popular	13
El Magisteri i els moments actuals	37
Bibliografia	118

ARXIU D'ETNOGRAFIA I FOLK-LORE DE CATALUNYA	
Les jornades de la vida: infància, adolescència i joventut	28
ASSEMBLEA DE MESTRES OFICIALS DE CATALUNYA	
Ponències	110 i 131
BARGALLÓ, M.	
Assemblea de Mestres oficials de Catalunya.	35 i 182
CANTARELL MONLLÉO, MANUEL	
L'escola i l'ambient	188
CAPELLADES, VICENTS	
El mestre apolític? Jamai!	58
CAPÓ, JOAN	
Fragment del treball n.º 5 aspirant al «Premi República Argentina».	82
CENTENARI DE L'ESCOLA PIA DE SABADELL	
Missatge a la Corporació Municipal.	51
CENTRE REGIONALISTA DE MALLORCA	
Concurs de Lectura i Recitació en Mallorquí	33
CONSELL DE PEDAGOGIA DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA	
Exposició-Concurs de Dibuix i Treball manual	106
CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI	
Semestre de Primavera de 1919.	129
DELCLÒS I DOLS, JOAN	
L'idioma escolar	165
E. G. i H.	
Salvador Genís	89
ELS CATEDRÀTICS DE LA UNIVERSITAT	
Document Autonomista.	9
ELS MESTRES OFICIALS CATALANS	
Adhesió autonomista	10
ELS PROFESSORS PARTICULARS	
Programa mínim	10

FABREGA I AMAT, LLUÍS G.

- Del Perú estant 170

FOLGUERA I DURAN, M.

- Lletra oberta 186

GENÍS, SALVADOR

- Remei eficaç i avinent 53
 Fragment del treball n.º 6 aspirant al «Premi República Argentina». 84
 Ensenyament del castellà a les escoles de Catalunya per procediments
 bilingüe-comparatius 93

JOU I OLIÓ, LL.

- La moral del Mestre 133
 Bibliografia 138, 190 i 191

J. P. M.

- Per la cultura cinematogràfica 132

M. M.

- Una lloable iniciativa 114

MONSERDÀ DE MACIÀ, DOLORS

- L'educació de les noies. 87

M. T. P.

- Ecos de l'estranger 38 i 136
 Idees Pedagògiques de Mossèn Baldiri Rexach 56 i 115

NADAL I MALLOL, H.

- Per l'expandiment del llibre català 112

PALAU VERA, JOAN

- Treball premiat pel «Premi República Argentina» 76

P. R.

- Joaquim Folguera i Poal 60
 Bibliografia 14, 60, 139 i 140

PRO UNIVERSITAT CATALANA

- L'ús de nostra llengua 32

ROVIRA I VIRGILI, A.

El dret a l'ensenyament en la llengua materna	184
---	-----

SARRÈTE, JOAN

Autonomia intel·lectual del Rosselló	201
--	-----

VICENS, TOMÀS

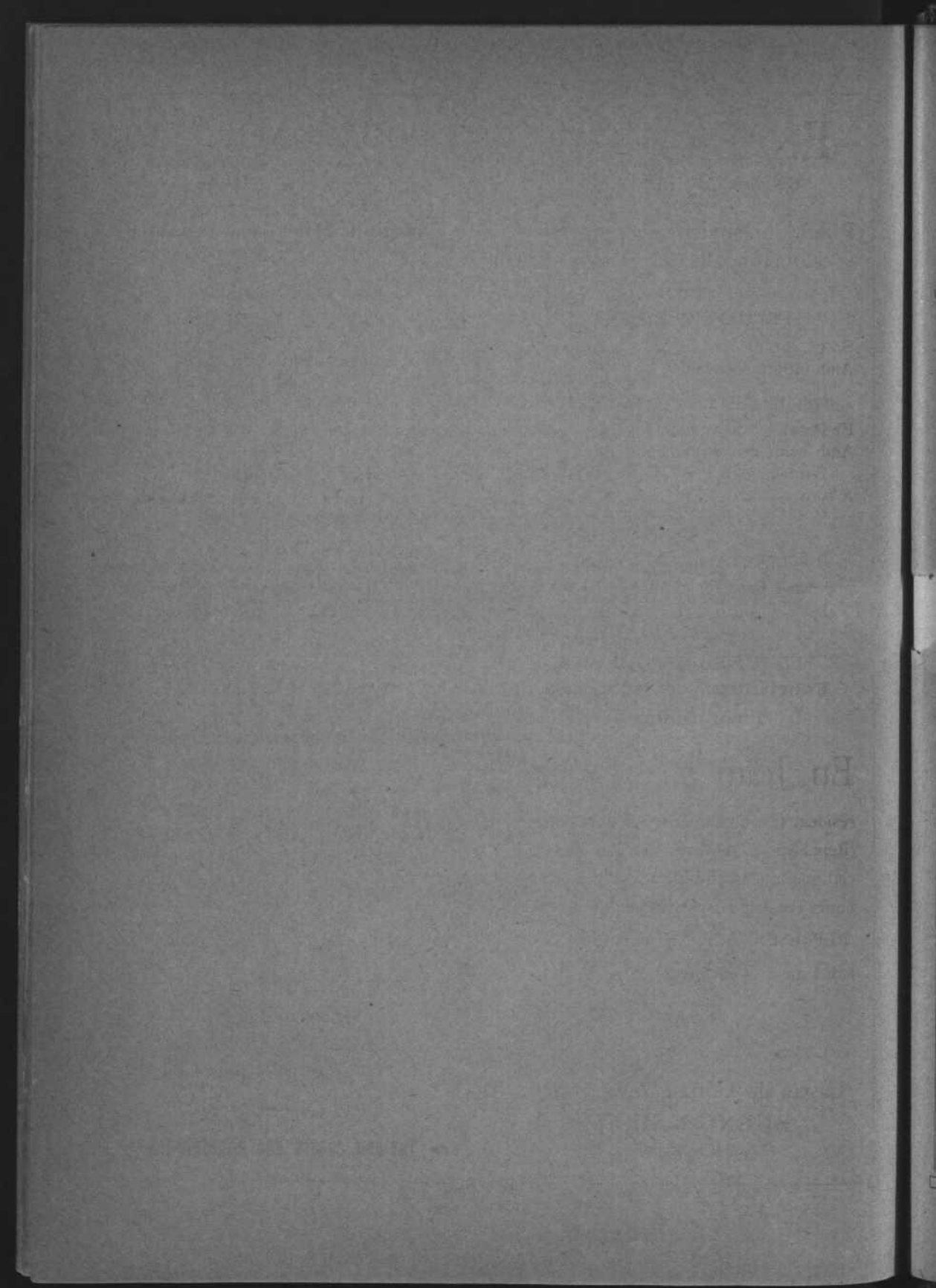
Contesta a una carta oberta	12
Comentaris	111
Breviari Pedagògic.	189

BIBLIOGRAFIA

<i>Poesies</i> , d'Ausias March, selecció de J. E	14
<i>Com és fet un diari</i> , de J. Morató Grau	14
<i>Les Cases provincials de Caritat i de Maternitat i Expòsits de Barcelona</i>	60
<i>Aritmètica Mercantil</i> , d'Emili Vallès	118
<i>Les Normes de l'Institut</i> , de Josep Saderra.	138
<i>Aritmètica i Geometria</i> , de J. Galí.	139
<i>Qüestionari sobre Història de Catalunya</i> , de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana	140
<i>Lírica, Educativa i Psicològica</i> , de Lluís G. Fàbrega i Amat	190
<i>Nocions de Urbanitat</i> , d'Emília Furnó Monsech	191
<i>Alguns Aspectes Pedagògics Especialment Rurals de la Plana de Vich</i> , de Manuel Cantarell Monlleó	191
NOVES	15, 40, 61, 95, 118, 140, 171, 192 i
ÍNDIX	202
	203

R. 7592

EN PATUFET

SETMANARI POPULAR

Publica un suplement de novel·la
i una rondalla cada setmana

PREU D'EN PATUFET

Solt. 5 cèntims
Amb fulletó i rondalla . . . 10 »

PREU DE SUSCRIPCIÓ PER UN ANY

En Patufet, solt. 3'— ptes.
Amb suplement i rondalla a
Barcelona 5'50 »
A fora 6'— »

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Enal Casañas, 4. - BARCELONA

Fabricants, comerciants
i particulars

En Joan B. Llonch

resident fa vinticin anys a Buenos Aires,
(República Argentina), vinculat comer-
cial social i artísticament, solvent, amb
bones i moltes referències, desitja obtenir
REPRESENTACIONS, COMISSIONS
i tota mena d'encàrrecs que se li facin.

Caseta de Correu, núm. 1567
BUENOS-AIRES
(República Argentina)

PUBLICACIONS

DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA
DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Manuel Milà i Fontanals

NOTES BIOGRÀFQUES I CRÍTQUES
PER

ANTONI RUBIÓ I LLUCH

Preu: 1'50 ptes.

Gramàtica Catalana

PER

POMPEU FABRA

Curs Mitjà

Preu: 2 ptes.

Cartipàs Català

Preu: 15 cèntims. Sèrie completa de
5 cartipassos: 75 cèntims.

De venda a les principals llibreries i a les oficines
de l'Associació: Canuda, 14, principal

CATALUNYA ARTÍSTICA i PINTORESCA

TARGETES POSTALS EDITADES
PER L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA
DE L'ENSENYANÇA CATALANA

17 sèries de 20 postals cada una

De venda a l'Associació
Canuda, 14, principal, i a
les principals llibreries :

•• Tot bon català deu adquirir-les ••

ESTEVA Y CIA

FABRICA
DE
MARCS
I
MOTLLURES

PASSEIG
DE
GRACIA
12
BARCELONA

LLUNY DE LA TERRA

CONTRIBUCIÓ DEL

DR. ANTONI DE P. ALEU

AL MOVIMENT CATALANISTA
EN LES REGIONS DEL RIU DE LA PLATA

Es ven a benefici de l'Associació
Protectora de l'Ensenyança Catalana.

A la mateixa Associació: Canuda, 14, prat.
i a les principals llibreries.

INFANTS I FLORS

VOLUM DE

POESIES PER ALS INFANTS

Es ven a benefici de L'Associació
Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Principals llibreries i al domicili
de l'Associació: Canuda, 14, principal.

Preu: DOS RALS

SOFRE NEGRE

Marca SOL

Riquesa garantida 55/65 %
NO CREMA LES VINYES

Cellers SOL

Vins purs de l'Alt Priorat

Demaneu-se als principals
«colmados» i tendes de queviures

Comissions i representacions

R. CAMPS I DURAN

Diputació, 354

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pa de luxe

RAMBLA D CANALETES 911

TELÈFON. A. 2766

BARCELONA

